



TÜRKİYE CUMHURİYETİ  
EKONOMİ BAKANLIĞI

# DEMİR-ÇELİK, DEMİR-ÇELİK EŞYA



●●● SEKTÖR RAPORLARI

İhracat Genel Müdürlüğü  
Maden, Metal ve Orman Ürünleri Daire Başkanlığı

# DEMİR ÇELİK, DEMİR ÇELİK EŞYA

SITC NO : 67 - Demir-Çelik  
ARMONİZE NO : 72 - Demir-Çelik 73 - Demir veya Çelik Eşya

## DEMİR-ÇELİK

Demir-çelik sektörü ülke ekonomisi ve sanayileşmede lokomotif sektör özelliğine sahiptir. emir-Çelik sanayiinde gözlenen gelişmeler ile kalkınma süreci arasındaki ilişki incelendiğinde ekonominin demir çelikle ilgili alt sektörlerinin gelişiminde demir çelik ürünleri önemli bir rol oynamaktadır. Bu sektörün önemi en başta tüm endüstriyel dallara girdi vermesinden kaynaklanmaktadır. Demir çelik sektörünün başta inşaat malzemeleri olmak üzere otomotiv, gemi, uçak, demiryolu ve vagon gibi tüm taşıt araçları ve akla gelebilecek tüm makine, cihaz ve eşya üretimine katkısı vardır.

Kişi başına ham çelik tüketimi yıllardır ulusların ve toplumun kalkınmışlık düzeyinin bir ölçüsü olarak ifade edilirken, bu tanım son yıllarda kişi başına vasıflı çelik tüketimi olgusuna kaymış bulunmaktadır. Gelişmiş ülkelerde kişi başına demir çelik tüketimi 400-500 kg civarında iken bu rakam Türkiye’de 2010 yılı sonu itibariyle 341 kg düzeyindedir. Sanayi üretimindeki artış ile birlikte sektördeki yeniden yapılanma, ürün çeşitliliğinin artması ve üretim-tüketim dengesindeki gelişmelerle kişi başına ham çelik tüketimindeki artışın da devam etmesi beklenmektedir.

Altyapı sorunlarını çözmüş gelişmiş ülkelerde demir-çelik sanayiinin nisbi öneminin azaldığı, buna karşılık gelişmekte olan ülkelerde özellikle yüksek vasıflı demir-çelik tüketiminin hızla arttığı görülmektedir.

2011 yılında Türkiye’nin toplam ham çelik üretiminin yaklaşık dörtte üçü ark ocaklı tesisler, dörtte biri ise entegre tesisler tarafından gerçekleştirilmiştir. Entegre tesislerde temel hammadde demir cevheri, elektrik ark ocaklı kurulumlarda ise hurdadır. 2011 yılında % 17,0’lık büyüme gösteren demir-çelik sektörü üretimini 34,1 milyon tona çıkartmıştır.

Bugün demir-çelik sektöründe üretim, yüksek fırına dayalı üretim yapan entegre tesisler ve elektrik ark ocaklı tesisler tarafından gerçekleştirilmektedir. 2011 yılı itibariyle sektörde toplam ham çelik kapasitesi 51,8 milyon tona ulaşmıştır. Toplam kapasitenin 36,0 milyon tonu (% 69,5) kütük (uzun ürünler), 15,8 milyon tonu (% 30,5) slab’a (yassı ürünler) aittir. Sektörde yaklaşık 33 bin kişi istihdam edilmektedir.

1980 sonrasında, uzun ürünleri girdi olarak kullanan inşaat sektörüne yönelik teşvikler ile uzun ürünlerde iç tüketimin çok üstünde bir kapasite oluşmuş, yassı ürün kapasitesi dünya ölçeklerinin gerisinde kalmıştır. Gelişmiş demir çelik üreticisi ülkelerde toplam çelik üretiminde yassı ürün oranı % 60, uzun ürün oranı % 40 civarındadır. Ancak, son yıllarda özellikle İsdemir bünyesinde yassı çelik üretimine yönelik yatırımların artması ile sektördeki yassı ürün açığının azalarak demir çelik sektöründeki yapısal bozukluğun düzelme yolunda ilerlediği görülmektedir. 2008 yılında gerçekleşen kapasite artırımları ve yeni yatırımlarla toplam ham çelik üretimi içerisinde yassı ürün oranı bir önceki yıl % 14 iken, 2008 yılında % 28’e yükselmiş, uzun ürün oranı ise % 84’den % 70’e gerilemiştir. 2011 yılında demir çelik üretiminde yassı ürünün oranı % 28,4 olarak gerçekleşmiştir.

### Türkiye'nin Ham Çelik Üretimi (Bin Ton)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Değişim (11/10) %
Kütük	20.302	22.028	22.650	20.524	21.827	24.400	11,8
Slab	3.135	3.726	4.156	4.779	7.316	9.707	32,7
<b>Toplam</b>	<b>23.437</b>	<b>25.754</b>	<b>26.806</b>	<b>25.303</b>	<b>29.143</b>	<b>34.107</b>	<b>17,0</b>

Kaynak: Demir-Çelik Üreticileri Derneği

## DEMİR-ÇELİK EŞYA

Demir-çelik ana sanayiindeki olumlu gelişmeler demir-çelik eşya ve malzeme sektörünün de gelişmesinde etkili olmuştur. Bugün demir-çelik eşya sektöründe faaliyet gösteren yaklaşık 30 bin işyerinde 130 bin kişi istihdam edilmektedir. Demir-çelik eşya sektöründe döküm ürünleri önemli bir yer tutmaktadır.

Türk döküm sektörünün gerek Avrupa'da, gerekse Dünya'da önemli bir yeri vardır. Üretim yapan 1.200 döküm atölyesinin büyük çoğunluğu küçük ve orta ölçekli işletmeler olup, bu işletmeler çevrelerinin taleplerine cevap vermektedirler. Sayıları 50 civarında olan büyük ölçekli işletmeler ise, Türkiye'deki otomotiv, beyaz eşya ve makina sanayicilerine parça üretmenin yanında, yurt dışı firmalara doğrudan satış da yapmaktadır.

Emek yoğun bir sanayi olmakla birlikte yüksek teknoloji gerektiren ağır endüstri makinaları yatırımını da içerdiğinden özel önem taşıyan döküm sektörü sanayileşme hamlesine paralel olarak gelişmeye açıktır.

Türk döküm sektörünün üretimde kullandığı alüminyum, pik demir, reçine gibi bazı hammaddeler hem yerli, hem de dış piyasadandan temin edilmektedir.

Çelik boru sektörü Türkiye'nin sanayisi içerisinde önemli bir yere sahiptir. Türkiye çelik boru sektörü şu anda yaklaşık 8 bin kişinin çalıştığı, 30 firmanın faaliyet gösterdiği bir sektördür. Üretim teknolojisi çok gelişen çelik boru sektörü bugün kendi teknolojisini kendi üretebilecek durumdadır.

## TÜRKİYE’NİN DIŞ TİCARETİ

### İhracat

Demir-çelik ve demir veya çelikten eşya ihracatımız (72 ve 73 fasıllar toplamı) 2010 yılında % 11,5 oranında artarak 13,6 milyar dolar seviyesine yükselmiştir. 2011 yılında ise söz konusu ihracatımız % 25,0 oranında artarak 17,0 milyar dolar olmuştur.

2011 yılı demir-çelik ve demir veya çelikten eşya ihracatının 7,1 milyar doları inşaat demiri, profil gibi uzun ürünlerden, yaklaşık 1,5 milyar doları demir çelik kütükler, 1,6 milyar doları borular, 1,8 milyar doları yassı ürünler ve 1,1 milyar doları inşaat aksamından oluşmuştur.

2011 yılı demir-çelik ihracatımızda Irak % 8 pay ile ilk sırada yer almıştır. Irak’ı sırasıyla; % 6 oranla BAE, %6 ile İtalya, %5 ile S. Arabistan ve %4 ile Almanya izlemektedir.

Çelik sektörünün başarılı bir performans sergilemesinde, sektöre yapılan yatırımların önemli payı bulunmaktadır. Son yıllarda özellikle yassı ürün üretimine yönelik olarak yapılan yatırımlar neticesinde ülkemiz önümüzdeki birkaç yıl içerisinde yassı üründe net ihracatçı konumuna yükselebilecektir.

Sektördeki sorunlar; enerji fiyatlarının yüksekliği, hammadde ve girdi olarak kullanılan hurda, cevher ve kömür ithal fiyatlarının sürekli yükselmesi, haksız rekabete neden olan kalitesiz ve düşük fiyatlı ürün ithalatı şeklinde sıralanabilir.

**Türkiye'nin Demir-Çelik (72 ve 73 Fasıllar) İhracatı (Milyon \$)**

GTİP No.	Ürünler	2009	2010	2011	2010-2011 Değişim %	2011 Yılında İhracat Yapılan Ülkeler ve Payları (%)
7201	Pik	4	4	6	51	Pakistan (% 67), Bulgaristan (% 13), Suriye (% 1), Mauritius (% 0,7), Yunanistan (% 0,5)
7204	Hurda	89	166	204	23	Hollanda (% 59), Almanya (% 15), İngiltere (% 10), Hindistan (% 6), Ukrayna (% 2)
7207	Kütük	984	1.935	1.531	-21	S. Arabistan (% 30), Mısır (% 18), İran (% 11), Suriye (% 8), BAE (% 6)
(7208 - 7212)	Yassı Ürün	884	1.099	1.842	68	İtalya (% 31), Romanya (% 8), İspanya (% 7), Belçika (% 4), Yunanistan (% 4)
(7213 - 7217)	Uzun Ürün	5.457	5.160	7.081	37	BAE (% 12), Irak (% 11), ABD (% 5), Singapur (% 5), İsrail (% 5)
(7218 - 7229)	Vasıflı Çelik Ürünler	134	239	405	69	Almanya (% 20), ABD (% 15), Avusturya (% 6), Bulgaristan (% 5), Romanya (% 4)
(7303 - 7306)	Boru	1.428	1.472	1.645	12	ABD (% 13), Irak (% 12), İngiltere (% 9), Çek Cum. (% 7), Romanya (% 6)
7307	Boru Bağl.Parç.	94	115	130	13	Almanya (% 12), Türkmenistan (% 7), Irak (% 6), Rusya Fed. (% 5), Azerbaycan (% 5)
7308	İnşaat Aksamı	990	923	1.102	19	Irak (% 19), Türkmenistan (% 13), Azerbaycan (% 9), Tunus (% 4), Gürcistan (% 3)
(7312 - 7314)	Demetl.Tel, Halat	147	178	212	19	İran (% 12), Almanya (% 11), Slovenya (% 7), Belçika (% 5) İtalya (% 5)
7315	Zincirler	13	13	14	7	Almanya (% 28), İtalya (% 8), Romanya (% 5), Polonya (% 5), İran (% 4)
7317	Çivi	16	22	26	20	Irak (% 12), Hollanda (% 10), Gürcistan (% 9), İsrail (% 9), İngiltere (% 7)
7318	Vida, Cıvata	143	194	266	37	Almanya (% 38), Fransa (% 5), Slovakya (% 4), İran (% 4), Irak (% 4)
7322	Radyatörler	382	399	448	12	İngiltere (% 27), Romanya (% 9), Ukrayna (% 8), Almanya (% 7), Polonya (% 5)
7323	Mutfak Eşyası	173	187	216	16	Mısır (% 15), Almanya (% 11), Irak (% 7), Rusya Fed. (% 6), İran (% 6)
	<b>Diğerleri</b>	<b>1.248</b>	<b>1.484</b>	<b>1.857</b>	<b>25</b>	<b>Almanya (% 16), İngiltere (% 6), Fransa (% 6), Irak (% 6), İtalya (% 4)</b>
<b>(72-73)</b>	<b>Toplam</b>	<b>12.186</b>	<b>13.590</b>	<b>16.986</b>	<b>25</b>	<b>Irak (% 8), BAE (% 6), İtalya (% 6), S. Arabistan (% 5), Almanya (% 4)</b>

Kaynak: TÜİK

## **Türkiye Menşeli Demir-Çelik Ürünleri İthalatına Karşı Uygulanmakta olan Ticaret Politikası Önlemleri:**

1994 yılında imzalanan Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Kurucu Anlaşması Eki'nde yer alan Anti-Damping Anlaşması uyarınca, bir ülkeden başka bir ülkeye ihraç edilen bir ürünün ihraç fiyatı, normal ticari işlemler içinde, ihracatçı ülkede tüketime konu benzer ürünün karşılaştırılabilir fiyatından daha düşük olduğunda, söz konusu ürünün dampingli olduğu, yani bir başka ülkenin pazarına normal değerinden daha düşük bir fiyatla sokulduğu kabul edilerek ithalatçı ülke otoriteleri tarafından anti-damping soruşturması başlatılabilmektedir. Soruşturma sonucunda ihracatçı firmanın dampingli satışlarından ötürü ithalatçı ülkenin yerel endüstrisinin zarar gördüğü tespit edilirse, ihracatçı firmadan damping marjını aşmayacak şekilde anti-damping vergisi tahsil edilebilmektedir.

Yine aynı Anlaşma Eki'nde yer alan Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Önlemler Anlaşması gereğince; DTÖ üyesi ülke hükümetlerinin ya da kamu organlarının, yetki alanı içindeki bir işletmeye veya sanayiye veya işletme veya sanayi grubuna, ilgili anlaşmada yasak ya da önlem alınabilir olarak tanımlanan şekillerde sübvansiyon vermesi ve bu durumun ithalatçı ülke yerel endüstrisine zarar vermesi ve verilen sübvansiyon ile ithalatçı ülke yerel endüstrisinin gördüğü zarar arasında nedensellik bağı olması halinde, ithalatçı ülke yetkili otoriteleri tarafından açılan telafi edici vergi soruşturması sonucunda ihracatçı ülke menşeli ilgili ithal ürünlerine telafi edici vergi uygulanabilmektedir.

Diğer yandan DTÖ Korunma Tedbirleri Anlaşması çerçevesinde bir malın ithalatında görülen yoğun artış ithalatçı ülke yerli üreticileri üzerinde zarar ya da zarar tehdidinde yol açıyorsa, bu zararı ortadan kaldırmak üzere sınırlı ve geçici olmak kaydıyla; ithalatçı ülke korunma önlemleri alabilmektedir.



**Türk İhraç Ürünlerine Karşı Uygulanan Anti-Damping Soruşturmaları ve Alınan Önlemler**

Ülke	G.T.İ.P.	Madde İsmi	Önlemin Türü	Açılış Tarihi	Geçici Önlem Tarihi	Nihai Önlem Tarihi	Vergi Oranı / Miktarı (%)	Son Durum
ABD	7306.30	Karbon Kaynaklı Çelik Tüp Ve Borular (Standart Borular)	Damping	05.08.1985		15.05.1986	0-14.74	Önlem Yürürlükte (İdari Ve Nihai Gözden Geçirme Soruşturmaları Devam Ediyor.)
			(Nihai g.g.s.)	03.05.1999		03.12.1999		
			İdari g.g.s.	01.06.2003		11.08.2004		
			İdari g.g.s.	30.06.2004		24.01.2006		
			İdari g.g.s.	08.07.2005		01.08.2006		
			(Nihai g.g.s.)	01.07.2005		08.08.2006		
			İdari g.g.s.	01.07.2008		15.05.2009		
			İdari g.g.s.	24.06.2009		19.10.2010		
			İdari g.g.s.	30.06.2010				
			(Nihai g.g.s.)	01.07.2011				
ABD	7306.61	Kesiti Dikdörtgen Veya Kare Şeklinde Olan Demir/Çelikten Tüp Ve Borular	Damping	18.07.2007	24.01.2008	30.05.2008	0-41.71	Önlem Yürürlükte (İdari Gözden Geçirme Soruşturması Devam Ediyor.)
			İdari g.g.s.	24.06.2009		04.10.2010		
			İdari g.g.s.	30.06.2010				
			İdari g.g.s.	28.06.2011				
Kanada	7306.30	Dikişli Veya Dikişsiz Borular Köşeli, Profil Boru	Damping	21.05.2003	19.08.2003	23.12.2003	89	Önlem Yürürlükte
	7306.50		(Nihai g.g.s.)	27.09.2007		22.12.2008		
	7306.61		İdari g.g.s.	20.12.2010		11.03.2011		
Dominik Cum.	7214.20.00 7214.10.00 7213.20.90	Demir Ve Alaşimsız Çelikten Köşeli Çubuklar	Damping	23.07.2010	11.11.2010	13.06.2011	14	Önlem Yürürlükte
Avrupa Birliği	7307.93.11 7307.91.19 7307.99.30 7307.99.90	Demir Veya Çelikten Boru Bağlantı Parçaları	Damping	01.11.2011				Soruşturma Devam Ediyor

## Türk İhrac Ürünlerine Karşı Uygulanan Telif Edici Önlem Soruşturmaları ve Alınan Önlemler

Ülke	G.T.İ.P.	Madde İsmi	Önlemin Türü	Açılış Tarihi	Kesin Önlem Tarihi	Vergi Oranı / Miktarı (%)	Son Durum
ABD	7306.30	Karbon Kaynaklı Çelik Tüp Ve Borular (Standart Borular)	CVD	05.08.1985	07.03.1986	0-7,26	ÖNLEM YÜRÜLÜKTE (İdari ve Nihai Gözden Geçirme Soruşturmaları Devam Ediyor.)
			CVD(Nihai G.G.S.)	01.05.1999	03.04.2000		
			CVD (Nihai G.G.S)	01.07.2005	28.10.2005		
			CVD (İdari G.G.S.)	22.04.2005	31.07.2006		
			CVD (İdari G.G.S.)	28.04.2006	22.03.2007		
			CVD (Yeni Te.S.)	02.05.2006	02.05.2007		
			CVD (İdari G.G.S.)	27.04.2007	06.03.2008		
			CVD (İdari G.G.S.)	27.04.2009	29.07.2010		
			CVD (İdari G.G.S.)	27.04.2011			
			CVD (Nihai G.G.S)	01.07.2011			

Kaynak:Ekonomi Bakanlığı

(<http://www.tpsa.gov.tr/index.cfm?sayfa=9F1A0508-D8D3-8566-4520AC35899AC047>)

### İthalat

Türk demir-çelik sektörü ithalatı, ihracattan daha fazladır. Bunun başlıca nedeni; sektörde, hammadde, yassı mamul ve vasıflı çelik üretimlerinin yetersiz olmasıdır. Bu nedenle söz konusu bu ürün grupları, demir-çelik ithalatımızda sürekli olarak ilk sıralarda yer almaktadır.

Türkiye demir-çelik sektörü ark ocaklarında hammadde olarak kullandığı hürdanın % 30'unu yerli kaynaklardan % 70'ini ise ithalat yolu ile temin etmektedir. Entegre tesislerin ihtiyaç duyduğu hammadde olan demir cevherinin % 40'i yerli, % 60'ı ise ithalat yoluyla karşılanmaktadır. 2011 yılında 21,5 milyon ton demir-çelik hurdası ithal edilmiştir. Aynı şekilde yassı mamul üretimi de yetersizdir. Türk demir-çelik sanayi, yıllık yaklaşık 4 milyon ton yassı mamul açığını ithalatla kapatmaya çalışmaktadır. Yıllık 500 bin ton civarında olan vasıflı çelik üretimi de iç talebi karşılamadığından, yılda yaklaşık 1,6 milyon ton vasıflı çelik ithal edilmektedir.

Türkiye, ark ocaklarının ihtiyacı olan hurdayı özellikle ABD, Rusya Federasyonu, Romanya, İngiltere ve Belçika'dan ithal etmektedir. ITC-Trade Map istatistiklerine göre; 2010 yılında dünyanın en büyük demir-çelik hurda ithalatçısı olan Türkiye, değerinde dünya hurda ithalatının % 16'sını gerçekleştirmektedir. Otomotiv ve beyaz eşya sektörlerinin önemli bir girdisi olan yassı ürünler; Rusya Fed., Ukrayna ve Romanya'dan, vasıflı çelik ürünler ise ağırlıklı olarak Fransa, Rusya Fed. ve Almanya'dan ithal edilmektedir.

Son yıllarda BDT ülkeleri yarı mamullerde (blum-kütük) özellikle haddehaneler için önemli bir tedarik bölgesi olmuştur. Düşük kaliteli bu ürünlerin ithali, haddehanelere kalitesi yüksek ancak daha pahalı kütük tedarik eden Türk çelik üreticilerine karşı haksız rekabet oluşturmaktadır.



---

Ülkemizin demir elik ve demir veya çelikten eşya ithalatı 2010 yılında bir önceki yıla göre % 40 oranında artarak 18,1 milyar dolara yükselmiştir. 2011 yılında ise 2010 yılına göre sektörün ithalatı % 27 oranında artarak 22,9 milyar dolar olmuştur. 2011 yılı demir elik ithalatımızda ilk sırada yer alan ürün 9,8 milyar dolar ile ark ocaklı fırınlarda hammadde olarak kullanılan demir elik hurda olmuştur. İkinci sırada yer alan ürün grubu yurt içi üretiminin yetersiz olduğu yassı mamullerdir. 2011 yılında 4,3 milyar dolarlık yassı mamul ithal edilmiştir. Demir elik ithalatımızdaki diğer önemli ürün grupları; vasıflı çelikler (2,7 milyar dolar) ve demir-elik kütük ve blumdur (1,4 milyar dolar).

**Türkiye'nin Demir-Çelik (72 ve 73 Fasıllar) İthalatı (Milyon \$)**

GTİP No.	Ürünler	2009	2010	2011	2010-2011 % Değişim	2011Yılında İthalat Yapılan Ülkeler ve Payları (%)
7201	Pik	228	254	598	136	Rusya Fed. (% 44), Ukrayna (% 43), Brezilya (% 5), G. Afrika Cum. (% 3), Almanya (% 3)
7204	Hurda	4.240	7.122	9.767	37	ABD (% 28), Rusya Fed. (% 11), Romanya (% 10), İngiltere (% 9), Belçika (% 6)
7207	Kütük	1.472	1.263	1.443	14	Ukrayna (% 45), Rusya Fed. (% 27), Arnavutluk (% 7), Almanya (% 4), Hollanda (% 4)
(7208 - 7212)	Yassı Ürün	3.108	4.022	4.265	6	Rusya Fed. (% 21), Ukrayna (% 15), Romanya (% 12), Belçika (% 8), İtalya (% 7)
(7213 - 7217)	Uzun Ürün	438	658	902	37	İspanya (% 37), Almanya (% 9), İtalya (% 9), Romanya (% 8), Ukrayna (% 7)
(7218 - 7229)	Vasıflı Çelik Ürünler	1.398	2.036	2.653	30	Fransa (% 12), Rusya Fed. (% 10), Almanya (% 10), Tayvan (% 8), Japonya (% 7)
(7303 - 7306)	Boru	387	500	655	31	Çin (% 23), İtalya (% 15), Almanya (% 8), Rusya Fed. (% 6), Fransa (% 5)
7307	Boru Bağl.Parç.	96	108	139	28	Çin (% 24), Almanya (% 16), İtalya (% 13), ABD (% 5), Hindistan (% 5)
7308	İnşaat Aksamı	119	122	207	70	Almanya (% 17), Yunanistan (% 10), İtalya (% 10), Çin (% 7), Tayland (% 5)
(7312 - 7314)	Demetl.Tel, Halat	65	79	88	12	Çin (% 30), İtalya (% 15), G. Kore (% 10), İspanya (% 10), Almanya (% 9)
7315	Zincirler	25	30	44	46	Çin (% 25), Almanya (% 18), İtalya (% 15), G. Kore (% 8), ABD (% 4)
7317	Çivi	5	6	9	48	Çin (% 48), İsveç (% 17), Almanya (% 9), İtalya (% 8), Fransa (% 7)
7318	Vida, Civata	336	479	596	24	Çin (% 37), Almanya (% 16), Fransa (% 12), İtalya (% 7), Japonya (% 5)
7322	Radyatörler	15	15	22	49	Almanya (% 46), İtalya (% 19), ABD (% 8), Belçika (% 6), İngiltere (% 5)
7323	Mutfak Eşyası	66	87	104	18	Çin (% 69), Almanya (% 7), Fransa (% 6), İtalya (% 3), Hindistan (% 3)
	Diğerleri	879	1.307	1.453	11	Ukrayna (% 14), İtalya (% 11), Çin (% 10), Rusya Fed. (% 9), Almanya (% 8)
<b>(72-73)</b>	<b>Toplam</b>	<b>12.878</b>	<b>18.088</b>	<b>22.945</b>	<b>27</b>	<b>Rusya Fed. (% 14), ABD (% 12), Ukrayna (% 9), Romanya (% 7), Almanya (% 5)</b>

Kaynak: TÜİK

Yaklaşık 23 milyar dolar değerindeki 2011 yılı demir-çelik ithalatımızı ülke bazında incelediğimizde, Rusya Federasyonu'nun % 14 pay ile ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bunu sırasıyla % 12 pay ile ABD, % 9 ile Ukrayna, % 7 ile Romanya ve % 5 ile Almanya takip etmektedir.

## DÜNYA TİCARETİ

Demir çelik sektörü, ülkeden ülkeye ve zaman içerisinde büyük farklılıklar arz etmekle birlikte, bugün yaşanan sıkıntılar birçok ülke için ortaktır. Bu sıkıntılar; fazla kapasite, yetersiz iç ve dış talep ve teknolojik modernizasyon ihtiyacıdır. Bu sorunlar bazı ülkelerde 1970'lerden sonra hissedilmeye başlanmış, bazılarında ise yenidir.

### *Dünya Yıllık Ham Çelik Üretimde Başlıca Ülkeler (Milyon Ton)*

Sıra	Ülkeler	2009	2010	2011	2010-11 Değişim (%)	2011 Yılı Dünya Üretimindeki Payı (%)
1.	Çin Halk Cum.	577,1	637,4	683,3	7,2	45,9
2.	Japonya	87,5	109,6	107,6	-1,8	7,2
3.	A.B.D.	58,2	80,5	86,2	7,1	5,8
4.	Hindistan	63,5	68,3	72,2	5,7	4,8
5.	Rusya Fed.	60,0	66,9	68,7	2,7	4,6
6.	G.Kore	48,6	58,9	68,5	16,3	4,6
7.	Almanya	32,7	43,8	44,3	1,1	3,0
8.	Ukrayna	29,9	33,4	35,3	5,7	2,4
9.	Brezilya	26,5	32,9	35,2	7,0	2,4
10.	TÜRKİYE	25,3	29,1	34,1	17,0	2,3
11.	İtalya	19,8	25,8	28,7	11,2	1,9
	Diğer	187,5	218,8	226,0	3,3	15,2
	<b>Dünya</b>	<b>1.216,6</b>	<b>1.405,4</b>	<b>1.490,1</b>	<b>6,0</b>	<b>100,0</b>

Kaynak : World Steel Association

Dünya Çelik Birliği' (World Steel Association – [www.worldsteel.org](http://www.worldsteel.org)) 'nden alınan verilere göre 2011 yılında dünya ham çelik üretimi bir önceki yıla göre % 6 oranında artarak yaklaşık 1,5 milyar ton olmuştur. 2011 yılında Çin, bir önceki yıla göre üretimini % 7 artırmış ve dünya ham çelik üretiminin % 46'sını tek başına gerçekleştirmiştir. 2011 yılı Dünya ham çelik üretimindeki ilk 11 ülke arasında sadece Japonya'nın ham çelik üretiminde deprem ve tsunaminin etkisi ile bir önceki yıla göre % 1,8 azalma olmuş, diğer 10 ülkenin üretimlerinde artış gerçekleşmiştir. Ülkemiz ise bu ülkeler arasında ham çelik üretimini % 17 oranında artırarak 2010 yılına göre en çok artışı gerçekleştiren ülke olmuştur. Ülkemiz 2009 yılında dünya ham çelik üreten ülkeler sıralamasında 10. sıraya yükselmiş olup, 2010 ve 2011 yıllarında da yerini korumuştur. Ülkemiz, 2011 yılındaki 34,1 milyon tonluk üretimi ile, 35,2 milyon tonluk üretimi olan Brezilya ve 35,3 milyon tonluk üretime sahip Ukrayna'yı, 2012 yılında geride bırakarak, listede 8. sıraya ulaşabilecek konuma gelmiştir.

2011 yılında üretimlerini en fazla artıran ülkeler, Güney Amerika ülkeleri olmuştur. Bölgedeki üretim, yıllık % 10,2 artışla 48,4 milyon ton seviyesine ulaşmıştır. Kuzey Amerika ülkelerinin üretimleri % 6,8 artışla 119 milyon ton seviyesine yaklaşmıştır. AB ülkelerinin 2011 üretimleri % 2,8 artışla 177,4 milyon tona, Asya ülkelerinin üretimleri ise yıllık % 7,9 artışla 988 milyon ton seviyesini geçmiştir. Ortadoğu ülkelerinin ham çelik üretimi % 6,9'luk artışla 20,9 milyon tona ulaşırken, Afrika ülkelerindeki üretim siyasi istikrarsızlıkların da etkisi ile % 13,8 oranında azalarak 14,3 milyon ton seviyesine gerilemiştir.

Uluslararası Ticaret Merkezi (ITC-Trademap) verilerine göre; 2009 yılında 2008 yılına göre % 39 oranında gerileyerek 501 milyar dolar olarak gerçekleşen demir-çelik ve demir veya çelikten eşya dünya ihracatı, 2010 yılında % 26 oranında yükselerek 633 milyar dolar olmuştur. 2010 yılında en çok ihraç edilen başlıca ürünler sırasıyla; demir çelik yassı ürünler (131 milyar dolar), vasıflı çelik ürünleri (91 milyar dolar), borular (61 milyar dolar), uzun ürünler (52 milyar dolar) ve inşaat aksamıdır (36 milyar dolar).

2010 yılında 633 milyar dolara ulaşan dünya çelik ihracatında en büyük paya % 11 ile Çin sahip olmuştur. Bunu % 9 pay ile Almanya ve % 8 pay ile Japonya, % 6 ile ABD ve % 5 ile İtalya takip etmiştir.

**Dünya Demir-Çelik ve Demir veya Çelikten Eşya (72 ve 73 Fasıllar) İhracatı ( Milyar \$)**

GTİP No.	Ürünler	2008	2009	2010	2009-2010 Değişim %	2010 Yılında İhracat Yapan İlk 5 Ülke ve Payları (%)
7201	Pik	8	4	5	19	Rusya Fed. (% 31), Brezilya (% 21), Ukrayna (% 13), Çin (% 7), Hindistan (% 6)
7204	Hurda	52	30	44	46	ABD (% 19), Almanya (% 11), Hollanda (% 9), Japonya (% 8), İngiltere (% 7)
7207	Kütük	45	21	29	41	Rusya Fed. (% 24), Ukrayna (% 18), Japonya (% 9), Brezilya (% 8), Türkiye (% 7)
(7208 - 7212)	Yassı Ürün	168	95	131	37	Japonya (% 14), Çin (% 11), G. Kore (% 10), Belçika (% 7), Almanya (% 7)
(7213 - 7217)	Uzun Ürün	83	41	52	27	Türkiye (% 10), Almanya (% 8), İspanya (% 7), Ukrayna (% 6), Japonya (% 5)
(7218 - 7229)	Vasıflı Çelik Ürünler	121	62	91	47	Japonya (% 13), Çin (% 10), Almanya (% 9), Fransa (% 8), Belçika (% 6)
(7303 - 7306)	Boru	87	57	61	6	Çin (% 13), Almanya (% 10), Japonya (% 9), İtalya (% 8), ABD (% 6)
7307	Boru Bağl.Parç.	19	13	15	9	Çin (% 18), İtalya (% 12), ABD (% 11), Almanya (% 10), G. Kore (% 6)
7308	İnşaat Aksamı	47	39	36	-7	Çin (% 21), Almanya (% 11), Polonya (% 4), İtalya (% 4), Hollanda (% 4)
(7312 - 7314)	Demetl.Tel, Halat	13	9	10	16	Çin (% 18), Almanya (% 10), İtalya (% 7), G. Kore (% 6), ABD (% 4)
7315	Zincirler	4	3	4	22	Çin (% 25), Almanya (% 15), Japonya (% 11), ABD (% 7), İtalya (% 6)
7317	Çivi	3	2	2	16	Çin (% 41), BAE (% 6), Almanya (% 5), Tayvan (% 4), Polonya (% 4)
7318	Vida, Cıvata	29	20	27	34	Almanya (% 16), Çin (% 13), Tayvan (% 11), Japonya (% 11), ABD (% 9)
7322	Radyatörler	4	3	3	1	Türkiye (% 13), Almanya (% 11), İtalya (% 10), ABD (% 10), Belçika (% 9)
7323	Mutfak Eşyası	8	7	8	21	Çin (% 46), Hindistan (% 7), Almanya (% 6), İtalya (% 5), Fransa (% 4)
	Diğerleri	879	1.307	1.453	11	Ukrayna (% 14), İtalya (% 11), Çin (% 10), Rusya Fed. (% 9), Almanya (% 8)
	<b>72 ve 73 Fasılları Toplamı</b>	<b>828</b>	<b>501</b>	<b>633</b>	<b>26</b>	<b>Çin (% 11), Almanya (% 9), Japonya (% 8), ABD (% 6), İtalya (% 5)</b>

Kaynak: ITC – Trade Map

Uluslararası Ticaret Merkezi (ITC-Trademap) verilerine göre; 2009 yılında % 39 oranında azalarak 524 milyar dolar olarak gerçekleşen dünya demir-çelik ve demir veya çelikten eşya ithalatı, 2010 yılında % 22 oranında artarak 641 milyar dolar olmuştur. 2010 yılında en çok ithal edilen başlıca ürünler sırasıyla; demir çelik yassı ürünler (133 milyar dolar), borular (61 milyar dolar), vasıflı çelik ürünleri (84 milyar dolar), uzun ürünler (53 milyar dolar) ve inşaat aksamıdır (35 milyar dolar).

2010 yılında 641 milyar dolara ulaşan dünya çelik ithalatında en büyük paya % 8 ile ABD sahip olmuştur. Bunu % 8 pay ile Almanya ve % 5 pay ile Çin, % 5 ile G. Kore ve % 4 ile Fransa takip etmiştir.

Uluslararası Ticaret Merkezi (ITC-Trademap) verilerine göre; 2010 yılı dünyada demir-çelik ve demir veya çelikten eşya ithalatı yapan ülkeler arasında Türkiye, 18,1 milyar dolarlık ithalat değeriyle ve dünya ithalatındaki % 2,8'lik payı ile yedinci sırada yer almıştır.

**Dünya Demir-Çelik ve Demir veya Çelikten Eşya (72 ve 73 Fasıllar) İthalatı ((Milyar \$)**

GTİP No.	Ürünler	2008	2009	2010	2009-2010 % Değişim	2010 Yılında İthalat Yapan İlk 5 Ülke ve Payları (%)
7201	Pik	10	4	5	19	ABD (% 30), İtalya (% 9), G. Kore (% 8), Çin (% 7), Türkiye (% 5)
7204	Hurda	58	31	45	43	Türkiye (% 16), G. Kore (% 9), Çin (% 7), Belçika (% 6), Tayvan (% 6)
7207	Kütük	48	22	28	25	G. Kore (% 12), ABD (% 9), Tayvan (% 8), Tayland (% 8), İtalya (% 7)
(7208 - 7212)	Yassı Ürün	177	102	133	31	Çin (% 7), G. Kore (% 7), Almanya (% 7), Fransa (% 4), İtalya (% 4)
(7213 - 7217)	Uzun Ürün	87	43	53	23	Almanya (% 7), ABD (% 5), G. Kore (% 4), Fransa (% 4), Kanada (% 3)
(7218 - 7229)	Vasıflı Çelik Ürünler	112	60	84	41	Almanya (% 9), Çin (% 8), İtalya (% 7), ABD (% 7), Fransa (% 5)
(7303 - 7306)	Boru	88	62	61	-2	ABD (% 13), Almanya (% 5), Cezayir (% 5), Kanada (% 4), Rusya Fed. (% 3)
7307	Boru Bağl.Parç.	20	15	15	5	ABD (% 10), Almanya (% 6), Çin (% 5), Kanada (% 5), Japonya (% 4)
7308	İnşaat Aksamı	44	37	35	-5	ABD (% 7), Almanya (% 7), G. Kore (% 6), Fransa (% 5), Japonya (% 4)
(7312 - 7314)	Demetl.Tel, Halat	13	9	10	14	ABD (% 11), Almanya (% 7), Fransa (% 6), Çin (% 4), Belçika (% 3)
7315	Zincirler	4	3	4	18	ABD (% 12), Çin (% 6), Almanya (% 6), Fransa (% 4), Kanada (% 4)
7317	Çivi	3	2	2	10	ABD (% 27), Almanya (% 5), Japonya (% 5), İngiltere (% 5), Kanada (% 4)
7318	Vida, Cıvata	33	24	31	29	ABD (% 12), Almanya (% 9), Çin (% 9), Meksika (% 6), Fransa (% 4)
7322	Radyatörler	4	3	3	4	Almanya (% 11), İngiltere (% 10), Kanada (% 9), ABD (% 8), Fransa (% 7)
7323	Mutfak Eşyası	9	8	9	18	ABD (% 21), Almanya (% 7), İngiltere (% 5), Fransa (% 5), Japonya (% 5)
<b>72 ve 73 Fasılları Toplamı</b>		<b>856</b>	<b>524</b>	<b>641</b>	<b>22</b>	<b>ABD (%8), Almanya (% 8), Çin (% 5), G. Kore (% 5), Fransa (% 4)</b>

Kaynak: ITC – Trade Map



TÜRKİYE CUMHURİYETİ  
EKONOMİ BAKANLIĞI



Adres: T.C. Ekonomi Bakanlığı  
İnönü Bulvarı No:36 06510 Emek / ANKARA  
Telefon: +90 312 204 75 00  
[www.ekonomi.gov.tr](http://www.ekonomi.gov.tr)  
<http://blog.ibp.gov.tr>  
Çağrı Merkezi: 444 43 63